

Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat trimestrul II, 2012 în domeniul protecției apelor pe paginile Buletinului periodic „Cronica Apelor”.

Pe parcursul trimestrului II a.2012 au fost supuși controlului ecologic de stat 241 agenți economici potențiali poluatori ai resurselor acvaticice, fiind identificați 281 contravenienți. În rezultat, în privința acestora au fost încheiate 281 procese – verbale cu privire la contravenții de mediu și aplicate amenzi în sumă de 175 700 lei, din acestea sunt încasate – 83 350 lei. În perioada de raportare au fost eliberate 49 autorizații de folosință specială a apei.

În scopul aprecierii gradului de poluare a apelor de suprafață, în perioada aprilie-iunie, a. 2012, Centrele de Investigații Ecologice Chișinău și Bălți (CIE) au prelevat 351 probe de apă și au efectuat 3 668 analize fizico – chimice. În majoritatea cazurilor probele au fost prelevate de la stațiile de epurare (SEB) la recepție și la evacuare, iar pentru a evalua influența deversărilor de ape uzate asupra emisarului au fost prelevate probe pe cursul receptorilor în secțiunile amonte și aval de deversare. Principalii indicatori specifici de poluare, controlați de către CIE, sînt concentrațiile de amoniu, azotați, cloruri, sulfatați, consumul chimic și biologic de oxigen, materiile în suspensii și pH-ul.

Întru verificarea funcționării SEB-urilor CIE AE Chișinău privind respectarea normelor de deversare (DLA) și concentrațiilor maximal admisibile (CMA) piscicole, în conformitate cu planul de activitate, au fost prelevate probe de ape uzate, rezultatele cărora denotă următoarele variații:

- SEB Cricova - depășiri ale CMA piscicole la: CCO- de 73,3 ori; CBO5- de 256,6 ori; MS - de 81,2 ori; NH_4^+ - de 78,44 ori; detergenți – de 7,0 ori;

- r. Bîc , mun. Chișinău - depășiri ale CMA piscicole la: CCO – de la 3,2 -7,7 ori; CBO5 – de la 4,8 – la 11,6 ori; SO_4^{2-} - de la 1,6 - la 5, 3 ori; NH_4^+ - de la 7,8 – la 269, 6 ori, detergenți – de la 7,3 – la 22,2 ori. Cele mai mari depășiri au fost constatate în punctele de prelevare aval de SEB Chișinău și Podul Sîngera-Floreni;

- SEB „Topaz-75”, s. Coșnița, grădinița de copii – depășiri ale CMA la: CCO - de 9,3 ori; CBO5 - de 10,7 ori; reziduu uscat- de 1,6 ori; SO_4^{2-} - de 4,4 ori; NH_4^+ - de 23,4 ori, detergenți -de 8,1 ori;

- SEB „Fabrica de conserve”, s. Coșnița – depășiri ale CMA la: CCO- de 40,0 ori; CBO5- de 160 ori; SO_4^{2-} - de 11,8 ori; NH_4^+ - de 30,6 ori; detergenți - de 6,1 ori;

- SEB „Topaz - 60” , batalionul Forțelor Pacificatoare, s. Coșnița – depășiri ale CMA la: CCO - de 26,7 ori; CBO5- de 106,7 ori; SO_4^{2-} - de 2,3 ori; NH_4^+ - de 102 ori; detergenți - de 16 ori;

- SEB „Topaz - 24”, prim. Dorotcaia – depășiri ale CMA la : CCO - de 100 ori; CBO5 - de 400 ori; reziduu uscat - de 1,2 ori; SO_4^{2-} - de 23,1 ori; NH_4^+ - de 123,5 ori; NO_2^- - de 9,9 ori; detergenți - de 25 ori;

- SEB „Topaz - 7”, AO „Concordia”, s. Dorotcaia – depășiri ale CMA la: CCO - de 5,3 ori; CBO5 - de 21,3 ori; reziduu uscat - de 1,2 ori; SO_4^{2-} - de 25,1 ori; NH_4^+ - de 225 ori; NO_2^- - de 60,6 ori; NO_3^- - de 1,4 ori, detergenți - de 9, 2 ori;

- SEB „Biotol -50”, AO „Orășelul Copilăriei”, s. Pîrîta – depășiri ale CMA la: CCO - de 5,3 ori; CBO5 - de 22,7 ori; SO_4^{2-} - de 16,6 ori; NH_4^+ - de 189,6 ori; NO_2^- - de 69,7 ori; NO_3^- - de 1,9 ori, detergenți - de 14 ori.

Rezultatele investigațiilor de laborator au fost transmise inspecțiilor ecologice din teritoriu, care au obligat administrațiile SEB-urilor să elaboreze planuri de măsuri pentru redresarea situației.

În conformitate cu buletinul-alertă nr.462/05 din 18.04.12 al Serviciului Hidrometeorologic de Stat cu privire la poluarea r. Bîc (secțiunea s. Gura Bîcului) au fost prelevate probe de apă din r. Bîc în următoarele puncte de prelevare: 1) podul Sîngera-Floreni; 2) aval de s. Țîntăreni, r-nul Anenii - Noi; 3) amonte de SEB Bulboaca, r-nul Anenii-Noi; 4) aval de SEB Bulboaca, rl. Anenii - Noi; 5) aval de SRL „Pukoven”, s. Calfa, r-nul Anenii-Noi; 6) amonte de SRL „Pukoven” s. Calfa, rl. Anenii - Noi; 7) s. Gura Bîcului, r-nul Anenii-Noi; 8) r. Nistru, amonte de deversarea r. Bîc; 9) r. Nistru, aval de deversarea r. Bîc. Conform analizelor concentrația oxigenului dizolvat, cu excepția probelor din r. Nistru, nu corespunde normelor piscicole în perioada caldă a anului și variază de la 0,7 mg/l la 1,7 mg/l. Totodată au fost depistate depășiri esențiale ale conținutului de CCO, CBO5, amoniu în toate probele prelevate din r. Bîc. S-a constatat o influență semnificativă asupra calității apei r. Bîc în secțiunile aval de or. Chișinău (podul Sîngera - Floreni) și aval de SEB Bulboaca, rl. Anenii - Noi.

În legătura cu pieirea peștelui din iazul s. Dănceni, rl. Ialoveni au fost prelevate 2 probe de apă din iazul respectiv. Conform analizelor au fost depistate depășiri CMA piscicole la: CCO- de 13-18 ori; SO_4^{2-} – de 3,2 - 3,3 ori; NH_4^+ – de 17,7 ori - 17,9 ori. Concentrația oxigenului dizolvat – 7,1- 6,8

mg/l corespunde normelor piscicole. Pe acest caz IE Ialoveni a încheiat un proces – verbal cu privire la contravenție (nr.020200 din 02.05.2012) în temeiul art.154 al.(2) CC al RM, și a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 400 u.c., ceea ce constituie 8 000 lei.

Au fost prelevate 8 probe din lacurile mun. Chișinău. Conform analizelor, conținutul de oxigen dizolvat variază de la 4,9 – la 6,6 mg/l. Totodată, în toate probele prelevate s-a constatat depășiri ale CMA piscicole la: CCO – de 1,3-13,3 ori, CBO5 – de 2,0-23 ori.

În conformitate cu buletinul - alertă din 14.06.2012 al Serviciului Hidrometeorologic de Stat cu privire la poluarea excepțională a r. Bâc în amonte de SEB „Chișinău” și aval de or. Sîngera au fost prelevate probe de la SEB „Chișinău” și aval de or. Sîngera. Încercările de laborator au demonstrat că efluentul SEB „Chișinău” (SA „Apă Canal Chișinău”) a înrăutățit calitatea apei r. Bîc prin majorarea concentrației în aval în raport cu amonte, nivelul de poluare comparat constituie pentru: CCO - 400/60 - de 6,7 ori; CBO5 - 9,9/6,3- de 1,6 ori; MS - 42,4/13,2 - de 3,2 ori; Cl⁻ - 74,2/47,2 de 1,6 ori; SO₄²⁻ - 1184/301,1 - de 3,9 ori; NH₄⁺ 74,2/51,8 – de 1,4 ori. Pe acest caz AE Chișinău a încheiat un proces – verbal cu privire la contravenție (nr.022577 din 09.07.2012) în temeiul art.111 CC al RM, și a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 40 u.c., ceea ce constituie 800 lei.

Tot odată a fost măsurat conținutul de oxigen dizolvat, care s-a dovedit a fi:

- la SEB „Chișinău”, deversare - 6,84 mg/l, T= 24,5° C;
- în Amonte de SEB „Chișinău” - 2,64 mg/l, T= 21,7° C;
- în Aval de SEB „Chișinău” - 1,97 mg/l, T= 23,4° C;
- în Aval de or. Sîngera - 1,16 mg/l, T= 23,8° C.

În legătură cu plîngerea locuitorilor din s. Balțata au fost prelevate probe de la SEB „Budești” și din rl. Frumușica. Încercările de laborator au demonstrat că deversările de la SEB au înrăutățit calitatea apei rlui. Frumușica prin majorarea concentrațiilor în aval în raport cu amonte pentru: CBO5 - de 1,3 ori; MS - de 1,4 ori; Cl⁻ - de 1,5 ori; NH₄⁺ - de 48,5 ori. Rezultatele analizelor au fost transmise AE Chișinău pentru utilizare în activitatea de control. Pe acest caz AE Chișinău a încheiat un proces – verbal cu privire la contravenție (nr.022576 din 06.07.2012) în temeiul art.111 CC al RM, și a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 40 u.c., ceea ce constituie 800 lei.

La solicitarea IE Hîncești au fost prelevate 6 probe de apă din rl. Cogîlnic pentru depistarea sursei de poluare a râului. S-a depistat, că sursa de poluare este ÎM „Amen Ver”, or. Hîncești. Din cauza deteriorării pompelor electrice de la stația de pompare, apele uzate au fost deversate fără epurare în rl. Cogîlnic.

În legătură cu plîngerea locuitorilor s. Ratuș, r-l Criuleni au fost prelevate probe din rl. Ichel și de la SEB „Romanești”. Poluarea rlui. Ichel în s. Ratuș a fost cauzată de deversările de ape uzate neepurate de la SEB „Romanești”. Ca rezultat al examinării plîngerii, Secția inspectare resurse acvatice și aer atmosferic din cadrul Inspectoratului Ecologic de Stat a încheiat două procese cu privire la contravenții, administrației SA „ Romanești” în temeiul art. 109 și 149 Cod Contravențional al RM cu aplicarea sancțiunilor contravenționale sub formă de amendă, în ambele cazuri, în mărime de 300 u.c. și 350 u.c.

Întru verificarea influenței localităților CIE al AE Bălți au fost prelevate probe de ape punctiform din 12 cursuri de apă în 22 secțiuni, rezultatul cărora denotă următoarele.

În fluviu Prut, punctele de reper sunt secțiunile Lipcani și Costești. Indicii de calitate înregistrează depășiri esențiale în sec. Lipcani. Valoarea depășirilor pentru suspensii este de 7,08 ori mai mari contra CMA, CBO₅ – de 1,9 ori - contra CMA, pentru ionii de amoniu - de 1,86 ori. În sec. Costești depășirile nu sunt esențiale.

Din rl. Răut s-au prelevat probe din 4 secțiuni. Valorile ce depășesc mai evident CMA sunt ionii de amoniu și nitriții în secțiunea aval de SEB („Regia Apă - Canal Bălți”). Ce ține de suspensii, depășirile sunt pînă la de 4.6 ori, CBO₅ - pînă la de 4.6 ori de la 3,4 – 3.8 ori, ionii de amoniu - de la 3,12 – 8.1 ori, nitriții - de la 2.55 ori – 10.02 ori.

S-au înregistrat zone de impact în rezultatul descărcărilor de ape uzate și în râurile mici. Au devint mai poluate apele rlui Ciuluc în rezultatul evacuărilor de la SEB „Apă –Canal Sîngerei” și „Apă – Canal Telenești”. Se fac simțite zonele de impact și pe afluentul Graidului, unde sunt evacuate apele uzate de la SEB „Apă - Canal” Drochia, pe afluentul rlui Șuvățul – Mic - receptor al apelor de la DPGLC, Fălești,

Au fost prelevate probe din iazurile piscicole (6 iazuri) pentru determinarea continutului de oxigen dizolvat, ionilor de amoniu, nitriților, CBO₅ și altor indici de calitate. Cazuri de peiere a peștelui nu au fost înregistrate.

Volumul apelor uzate, supus controlului analitic constituie 2408 mii m³, inclusiv suficient epurate 1996,7 mii m³, insuficient 303,4 mii m³, și fără epurare 107,8 mii m³. Suficient epurate sunt volumele de apă la care indicii de calitate s-au încadrat în normativul LAD. Dispun de normativ autorizat LAD 9 obiecte din cele 19 supuse investigațiilor. Comparând media concentrațiilor de noxe la deversare cu normativul autorizat, constatăm că acestea s-au încadrat în normativul LAD, apele evacuate de la stațiile ÎM „Regia apă-canal” Bălți, SEB Fabrica de zahăr - Glodeni și SA „Servicii comunale” Florești.

Sunt întreprinse măsuri pentru menținerea funcțională a treptelor de epurare a apelor reziduale la stațiile: D.P. „Apă - Canal Drochia”, DPLGC „Fălești”, „Apă - Canal - Sîngerei” și „Apă - Canal - Rîșcani”. Sunt și alte unități care la fel dispun de normativul LAD, însă apele evacuate de la aceste complexe de epurare sunt încărcate cu noxe peste limitele autorizate. Volumul total de ape a fost insuficient epurat.

În perioada lunilor aprilie – iunie 2012, de către inspectorii de stat pentru ecologie au fost efectuate 5 raiduri de contracarare a spălatului neautorizat a unităților de transport în zona de protecție a râului Bîc și altor obiective acvatice. Ca rezultat au fost încheiate 47 procese - verbale cu privire la contravenții în temeiul art.109 alin. (3) Cod Contravențional, în privința persoanelor vinovate de încălcarea regimului de protecție a apelor.

La unitățile care nu dispun de DLA calitatea apelor la evacuare s-a comparat cu CMA piscicole. La toate obiectele s-au înregistrat depășiri și apele sunt clasificate ca insuficient epurate.

Șef adjunct al Inspectoratului

Valentina ȚAPIȘ